

УДК 005.74

Полянська А. С.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ЗАВДАННЯ ПРОВЕДЕННЯ СТРУКТУРНИХ ЗМІН В ПРОМИСЛОВІСТІ УКРАЇНИ: СИТУАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

У статті узагальнено ситуацію, що формує передумови здійснення структурних перетворень в промисловості України. Звернено увагу на доцільність застосування ситуаційного підходу до вирішення структурних проблем. Визначено напрями та шляхи структурних змін.

Ключові слова: промисловість, структурні зміни, ситуаційний підхід, напрями та шляхи структурних перетворень.

Постановка проблеми. Прискорення процесів глобалізації і становлення постіндустріальних суспільств пов'язано з якісними змінами у розвитку промислового виробництва. Економіка України має значний промислово-виробничий потенціал завдяки високоосвіченій робочій силі, великому внутрішньому ринку, доступу до цілого ряду різноманітних ресурсів, таких як значні родовища вугілля та певні запаси нафти й газу, а також завдяки стратегічному географічному положенню країни, що з'єднує ринки Європи, Росії та Азії. При цьому, однак, Україна опинилася серед найменш успішних перехідних економік пострадянського простору. Сучасні тенденції розвитку вітчизняної промисловості характеризують її незадовільний стан. Однією із причин, що перешкоджає і перешкоджатиме економічному розвитку є структурні диспропорції в економіці та недостатньо розвинуті механізми їх приведення до вимог ринкової економіки. Дана проблема визначає актуальність дослідження шляхів здійснення структурних перетворень у вітчизняній промисловості із урахуванням надбань управлінської науки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У економічній літературі проблема необхідності структурних змін широко розглядається у працях вітчизняних вчених, починаючи від обговорення причин, що зумовили таку ситуацію до розроблення пропозицій щодо її вирішення [1, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17]. Серед проблемних питань, які не вдалось вирішити за роки реформ, що стосуються саме структурного питання, науковці відзначають такі: значна структурно-технологічна відсталість та збитковість виробництв, висока матеріало- та енергомісткість промислового виробництва; ресурсно-експортна орієнтованість та повна залежність стану економіки від коливань світової кон'юнктури; висока зношеність основного виробничого капіталу та інноваційно-інвестиційна непривабливість промислового сектору; нерозвиненість власного виробництва для внутрішнього споживчого ринку [6]. Спроби вплинути на процес структурних перетворень відобразились у основних положеннях державних програмних документів [4, 8, 13].

Структурна проблема особливо загострилась у кризовий 2008-2010 період. Вітчизняні вчені зазначають, що «... недостатній рівень розвитку

економіки, недосконалість її структура (переважання сировинного виробництва), технологічне відставання на цілу епоху, висока спрацьованість устаткування та, як наслідок, низька ефективність і конкурентоспроможність – ось основні причини, що створили умови для широкого прояву і наявності особливо негативних наслідків світової кризи в українській економіці» [15]. Несприятлива ситуація у вітчизняній економіці дає шанс для проведення необхідних перетворень із врахуванням того, що «досконалість структура економіки є неодмінною умовою зміни характеру і ліквідації наслідків кризи» [16]. Програмою економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» передбачено проведення структурних змін в економічному та соціальному житті країни шляхом підвищення ефективності державного управління, модернізації базових галузей економіки, формування сприятливого економічного середовища для розвитку бізнесу та приватної ініціативи [8]. В контексті структурних змін звернено увагу на питання активізації промислового виробництва у напрямі зменшення імпоротної залежності вітчизняної економіки. На сьогодні вітчизняний попит на промислові товари задовольняється переважно за рахунок імпорту. У Державній програмі активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки наголошується, що реалізація її основних положень дозволить переломити таку ситуацію на користь вітчизняного виробництва і стимулюватиме виробників не тільки збільшувати кількість робочих місць, забезпечувати підвищення рівня добробуту громадян, але і сприятиме тому, щоб капітал і кошти залишалися в країні [3].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Отже, структурна перебудова в Україні – надзвичайно актуальна і складна проблема. Сьогодні підкреслюється необхідність структурних змін, однак недостатньо уваги приділено науково обґрунтованим конструктивним розробкам у вказаному напрямі. Не досліджені чинники, які впливають на структуру матеріального виробництва. Не враховується те, що ця проблема не може бути розв'язана тільки через ринкові механізми, адже вдосконалення структури матеріального виробництва і народногосподарського комплексу – завдання не окремих виробників та їх асоціацій, а всього суспільства.

Мета статті. Метою написання статті є узагальнення передумов на шляху проведення структурних змін у промисловому секторі вітчизняної економіки та виділення методологічних засад реалізації даного завдання із застосуванням ситуаційного підходу.

Виклад основного матеріалу. Структурні зміни – стратегічний пріоритет, досягнути суттєвих якісних структурних зрушень можна тільки у середньостроковій і довгостроковій перспективі. Разом з тим, проведення змін необхідно здійснювати із врахуванням умов національної економіки, особливостей її розвитку, що склались на даному етапі. При цьому слід враховувати те, що економіка України значною мірою залучена до глобальних господарських процесів та відчуває їх негативні і позитивні впливи. Побудова власної моделі розвитку національної економіки вимагає врахування глобального і національного. Суттєвою особливістю даної моделі

є орієнтація на врахування вимог динамічного середовища, під впливом якого відбуваються економічні процеси, досягнення певної креативності, тобто здатності до «особливого сприйняття ситуації, що враховує безліч її конкретних проявів і при цьому забезпечує її перероблення саме у творчому, а не шаблонному режимі» та забезпечення дієздатності у наближеному до реальності часу [6, с. 61].

Таким чином, структурна перебудова в Україні – надзвичайно складна проблема, яка вимагає розроблення методологічних засад її проведення в умовах вітчизняної економіки, на основі розгляду таких елементів: 1) виділення особливостей національної економіки, показників її функціонування у поточному періоді; 2) визначення умов, які у поточному періоді створені для вирішення структурних проблем на національному, регіональному та галузевому рівнях; 3) дослідження стану, в якому перебувають підприємства, які належать пріоритетних регіональних та галузевих суспільних систем, що вимагають структурних змін; 4) вивчення іноземного досвіду удосконалення структури промисловості. На рис. 1 представлена принципова схема використання ситуаційного підходу до вирішення структурних питань у економіці.

Рисунок 1. Принципова схема ситуаційного підходу до структурних перетворень у економіці [сформовано автором]

Методологічне забезпечення структурних змін вимагає врахування наступних положень: виділення принципів проведення необхідних перетворень із урахуванням досвіду розвинутих країн у вирішенні даного питання; поєднання функцій, покладених на суб'єктів державного і корпоративного управління підприємствами, що належать до сектору пріоритетних щодо структурних змін; вибір методів здійснення структурних змін та механізмів стимулювання даних процесів із врахуванням конкретних ситуацій у розвитку галузей, окремих господарюючих суб'єктів, що входять до їх складу, їх взаємозалежності та взаємовпливу у процесі діяльності; вивчення методів і способів реалізації структурних реформ, які мали успіх у зарубіжній практиці.

Структурні зміни повинні спиратись на ринкові механізми, при цьому держава відіграє особливу роль. Її участь полягає у стимулюванні і створенні сприятливих умов для розвитку пріоритетних регіональних та галузевих систем. Держава на шляху до подолання слабких сторін і загроз макроекономічного середовища в Україні покликана виконувати регулюючу функцію, спрямовану на підтримання тих сфер діяльності, що найбільше впливають на розвиток вітчизняних підприємств, що складають основу національної економіки шляхом вирішення таких фундаментальних питань економіки державного сектору, як: що виробляти? як виробляти? для кого виробляти? як приймати відповідні рішення? Тому на сьогодні роль держави полягає у визначенні пріоритетних, «системоутворюючих» галузей економіки, від розвитку яких залежить як економічна безпека країни, так і досягнення стратегічних цілей довгострокового розвитку та створення сприятливих умов для самоорганізації, саморозвитку господарюючих суб'єктів, задіяних у структурних перетвореннях у поточному періоді.

Сучасну ситуацію, яка визначає стан промислового виробництва і перспективи його розвитку, характеризують наступні особливості промислового розвитку:

1) переважання у структурі виробництва сировинних галузей, що виробляють продукцію із низьким рівнем технологічної обробки. Ця диспропорція зумовлює неспроможність задовольнити внутрішній ринок споживчими товарами і необхідність збільшення обсягів їх імпорту. Несприятливою для промисловості є також ситуація, яка характеризує залежність від імпорту продукції, що обмежують потенційні можливості для нарощування вітчизняного виробництва;

2) висока енергоємність промисловості. Слід зазначити, що Україна, порівняно з економічно розвинутими країнами Європи та світу, споживає набагато більшу кількість енергоресурсів. Це пов'язано не тільки із значною часткою енергоємних галузей у структурі промислового виробництва, а й з високою енергоємністю технологічних структур промислового виробництва, надмірно зношеним обладнанням та застосуванням застарілої техніки. Тому структурна перебудова тісно пов'язана з проблемою підвищення енергоефективності галузей вітчизняної промисловості;

3) низькі темпи модернізації виробництва при високих темпах інвестування. Незважаючи на зростання обсягів нагромадження основного капіталу, залучення інвестицій в основний капітал не супроводжувалося інноваційним розвитком (питома вага підприємств, що впроваджували інновації, для прикладу, у 2002 році склала 14,6%, а у 2011 році – 12,8%, при тому, що темп зростання інвестицій в основний капітал за відповідний період склав відповідно 108,9% і 122,4%). За таких умов застарілі технології зумовили високу ресурсоємність і енергоємність виробництва, що призвело до технічної відсталості вітчизняних промислових підприємств, підвищення старіння основних фондів (за статистичними даними, ступінь зносу основних засобів у 2008 році склав 58%);

4) експортоорієнтована модель розвитку промисловості, яка базується на діяльності трьох галузей (металургії, хімічної і нафтохімічної та

машинобудівної). Враховуючи те, що вказані види промисловості є системоформуючими видами економічної діяльності, в умовах обмеження зовнішніх ринків збуту продукції та значної експортної орієнтованості така особливість вітчизняної промисловості зробила її вразливою до зовнішніх впливів;

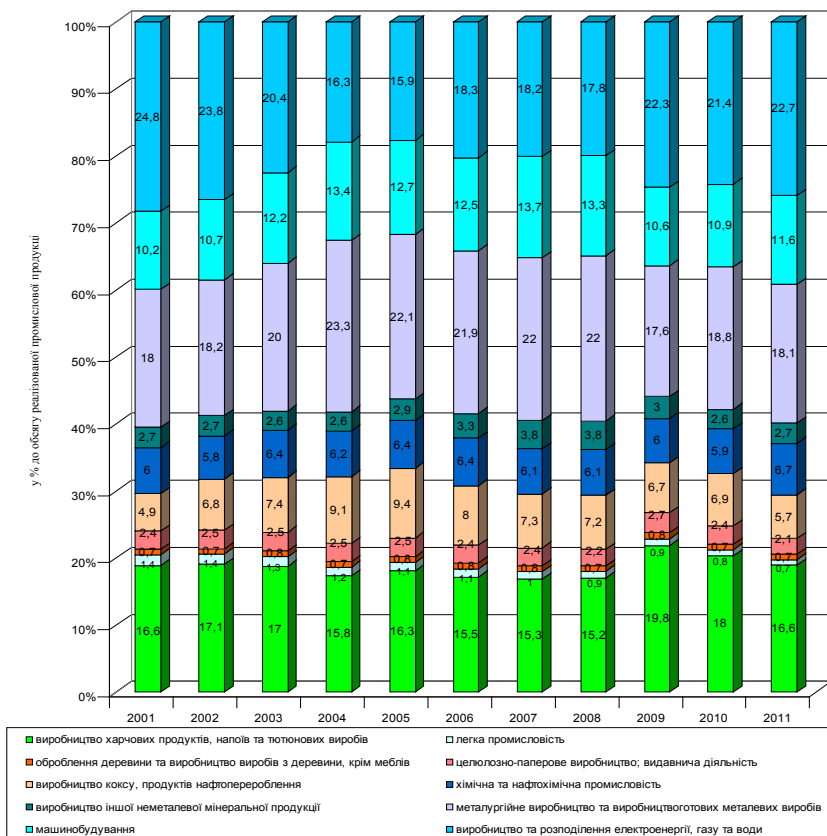
5) недостатньо ефективне використання бюджетних коштів на підтримання промислового розвитку. Протягом 2005-2008 років спостерігається зростання обсягів субсидій на виробництво. Як стверджують аналітики, заходи державної політики у сфері субсидування впродовж усього періоду економічного зростання носили переважно короткостроковий характер і зосереджувались на забезпеченні платоспроможності підприємств та зменшенні (попередженні) їх збитковості без з'ясування причин її виникнення. Фактично застосовувались ті важелі, які дають швидку вигоду, без економічного обґрунтування та прогнозування подальших наслідків [9].

Таким чином, заходи, які реалізувались у сфері промислової діяльності, стимулювали розвиток сировинних, експортоорієнтованих галузей промисловості, а бюджетна підтримка окремих галузей не сприяла ефективному використанню наданих цільових бюджетних коштів. Разом з тим, у структурі промисловості України нафтопереробна галузь є однією з найбільш вагомих, зважаючи на те, що забезпечує значні податкові надходження до Державного бюджету України, створює роботи місця для десятків тисяч людей по всій країні. Однак досі не існує урядової програми або стратегії підтримки та розвитку цього сектору, незважаючи на значні обсяги інвестицій, які деякі нафтопереробні заводи вже встигли залучити. Як наслідок, потужності вітчизняних НПЗ працюють частково, а їх робота не є стабільною (Лисичанський НПЗ, який належить «ТНК ВР Коммерс», Кременчуцький НПЗ, який належить «Укртатнафті», та Одеський НПЗ, яким володіє ЗАТ «Лукойл»).

Розвиток машинобудівної галузі є визначальним у зростанні техніко-технологічного рівня економіки. Ситуація у галузі значно ускладнилась у період кризи, що призвело до погіршення структури економіки. Так, до 2008 року частка машинобудування у загальному обсязі промислової продукції склала 13,3%, у 2011 вона становила 11,6%.

Таким чином, вирівнювання структурних диспропорцій є на сьогодні важливою проблемою розвитку промислового виробництва, при цьому поточні рішення у даному напрямі повинні створювати сприятливі умови для проведення якісних трансформацій. На рис. 2 зображено динаміку структури галузей переробної промисловості України за період 2001-2011 років.

Аналіз структури промисловості дозволяє підсумувати, що структурна динаміка промисловості України за технологічними укладами з 2003 до 2011 років майже не зазнала суттєвих змін, п'ятий технологічний уклад займає близько 3%; третій знизився з 51% до 46%, четвертий – близько 50%, що свідчить про відсутність результативної структурної політики держави. Про шостий технологічний уклад виробництва, який у розвинутих країнах з лабораторій уже виходить на промислове освоєння, в Україні

Рисунки 2. Динаміка структури переробної промисловості за 2001-2011 рр.
[сформовано на основі джерела: <http://www.ukrstat.gov.ua/>]

лише йде мова. Більш як 2/3 загального обсягу промислової продукції припадає на галузі, що виробляють сировину, матеріали й енергетичні ресурси. Частка продукції соціальної орієнтації становить 1/5 загального обсягу промислового виробництва. Майже зникає легка промисловість (2001 – 1,4%, 2011 – 0,7%). Галузь машинобудування хоча і додала в темпах розвитку протягом 2003-2008 років, але її частка в структурі промисловості через кризу знизилася до 11,6%, що майже у 3-4 рази нижче за рівень розвинутих країн.

Таким чином, активна промислова політика повинна спрямовуватись на розвиток високотехнологічних та середньо-технологічних видів промислової діяльності. Це дозволить збільшити присутність вітчизняних виробників на внутрішньому ринку до 70 відсотків замість 50 відсотків [13].

Слід зазначити, що досягнути структурних змін неможливо без впровадження системи заходів підвищення ефективності економіки, яка включала б розв'язання широкого кола проблем – починаючи з техніко-технологічного переозброєння виробництва, до удосконалення організації і стимулювання праці, форм і методів господарювання, їх спрямування на продуктивності праці, зниження матеріало- та енергомісткості виробництва.

В умовах обмежених інвестиційних ресурсів особливої вагомості набуває роль державно-приватного партнерства. Об'єднання ресурсів і справедливий розподіл ризиків між сторонами партнерства дозволяють активно залучати інвестиції для реалізації суспільно і соціально значущих проектів, багато з яких навряд чи могло бути реалізованим без об'єднання зусиль приватного і державного секторів [7].

Структурні зміни в економіці України вимагають врахування світових тенденцій розвитку, зокрема врахування того, що продовжуватиме змінюватись структура світового промислового виробництва на користь високотехнологічного сектору. У питаннях відновлення якісного промислового зростання в Україні цінним є досвід нових індустріальних лідерів, які демонстрували найбільші темпи зростання – країн Східної та Південно-Східної Азії, особливо Китаю та Індії. Цей регіон збільшив свою присутність на світовому ринку вдвічі. Загальна тенденція для вказаних країн, – динамічне зростання високотехнологічного виробництва, що за останні десятиліття помітно вплинуло на ситуацію у світовій економіці та місце окремих країн у системі міжнародного розподілу праці. Південна Корея, Тайвань, Китай, Індія останнім часом проводять агресивну політику розвитку власного високотехнологічного виробництва та завоювання світового ринку за допомогою засобів активної державної підтримки, стимулювання притоку корпоративних інвестицій, підтримки власного дослідницького сектору. Зазначені країни демонструють успішні приклади цілеспрямованих змін структури економіки. Політика диверсифікації даних країн характеризується вибором пріоритетних галузей, у які спрямовувались інвестиції. Склад пріоритетних галузей змінювався: зокрема, у Китаю на початковому етапі реформ пріоритетними галузями були визнані сільське господарство, харчова промисловість і інші галузі, задіяні у виробництві предметів споживання, пізніше – машинобудування, виробництво будівельних матеріалів, автомобільна і хімічна промисловість; у другій половині 1990 років пріоритетними галузями стали виробництво мікросхем, персональних комп'ютерів, телекомунікаційних компонентів і розроблення нових матеріалів. У Японії у післявоєнний період пріоритетними галузями були металургія і вугільна промисловість, а в кінці 1950 років – автомобільна промисловість. Важливим інструментом диверсифікації промислового виробництва у країнах, що досягли успіху у проведенні структурних реформ, розглядались іноземні інвестиції. В Індії введено обмеження на іноземні інвестиції – 40% капіталу підприємства (в Україні частка іноземного капіталу у статутному фонді спільних підприємств складає 20%). Винятком є галузі, що розглядаються пріоритетними з точки зору залучення нових технологій. У Китаї створені сприятливі умови для іноземних інвесторів, а також використовуються механізми залучення інвестицій через особливі економічні зони; підприємствам надаються податкові канікули: вони звільняються від податків на імпорт сировини і комплектуючих, від акцизів. У зовнішньоекономічній діяльності застосовується політика протекціонізму, зокрема у Південній Кореї на перших етапах диверсифікації застосовувались високі мита і квотування імпорту споживчих і промислових товарів, здійснювалось субсидювання

експортерів поряд із вивільненням від мит імпортованих обладнання і технологій.

Стосовно застосування зарубіжного досвіду у проведенні структурної перебудови, заслуговує на увагу досвід сусідньої Росії, враховуючи те, що вихідні передумови структурних змін мають спільні характеристики з огляду на колишню заінтегрованість України у складі СРСР. Зокрема, розглядається два основних підходи до удосконалення структури економіки: перший (горизонтальні заходи) передбачає створення інститутів для функціонування економічних агентів, формування сприятливого інвестиційного клімату, обмеження втручання держави в економіку, підтримання конкуренції на ринках; другий (вертикальні заходи) передбачає проведення активної державної політики щодо структурних змін у економіці і її вдосконалення на основі стимулювання, в тому числі фінансового, окремих галузей і підприємств [5, 17, с. 10].

Незважаючи на позитивні результати, які були отримані у процесі здійснення структурних реформ у зарубіжній практиці, прямо використовувати досвід зарубіжних країн для України складно, виходячи із ситуації, яка склалась у структурі промислового виробництва. Однак, окремі положення можуть бути застосовані для подолання структурних диспропорцій та створення сприятливих передумов для розвитку вітчизняної економіки.

Висновки і пропозиції. Таким чином, проведення структурних змін у вітчизняній промисловості повинно, з одного боку, спиратись на ринкові механізми, дія яких, головним чином, базується на економічних методах стимулювання та підтримання завдань промислового розвитку України. З іншого боку, процеси структурних перетворень повинні регулюватись державою у напрямі створення сприятливих для цього передумов за рахунок:

- удосконалення податкового механізму, що стимулюватиме діяльність галузей промисловості для забезпечення внутрішнього попиту вітчизняного ринку товарами власного виробництва;

- удосконалення механізму регулювання зовнішньоекономічної діяльності, що зосереджує увагу на заходах тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, пов'язаних із проведенням структурних зрушень;

- удосконалення механізмів формування інвестиційної привабливості вітчизняної промисловості як для внутрішніх, так і зарубіжних інвесторів та механізму розподілу державних коштів на здійснення структурних змін шляхом застосування програмно-цільового методу бюджетного планування та впровадження державно-приватного партнерства.

Рішення, які прийматимуться у контексті проведення структурних реформ у підсумку повинні забезпечити розвиток конкурентоспроможного промислового виробництва. Важливим кроком на шляху до вирішення даного завдання є скорочення неринкового сектору економіки, основними учасниками якого є суб'єкти діяльності природних монополій, зокрема, електроенергетика, газова промисловість, залізничний транспорт, житлово-комунальне господарство і розширення сфери конкурентних ринкових відносин та створення додаткових стимулів до модернізації і розвитку економіки. Заслуговує на увагу підхід до вирішення даного завдання,

визначений російськими науковцями як «структурний маневр». Центральною ланкою пропонованих заходів є реформування природних монополій, в першу чергу, газової промисловості. Дана проблема є також актуальною в умовах вітчизняної економіки, тому заслуговують на увагу питання формування механізмів компенсації витрат населення і зростання затрат підприємств, а також розроблення системи стимулів енергозбереження і зростання продуктивності унаслідок зростання цін на газ [17, с. 14].

Важливим є визначення та дотримання основних принципів управління структурними змінами, зокрема принципу системності, ситуаційності, ефективності, відповідності стратегічним програмним документам, відповідності національним інтересам та національній безпеці України, забезпечення конкурентних переваг.

Список літератури:

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник у 2-х книгах / [С. М. Панчишин, П. І. Островерх, В. Б. Буяк та інші]; за ред. С. М. Панчишина. – Кн. 1 : Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. – К. : Знання, 2009. – С. 416.
2. Виклики для енергетичної безпеки України: Сучасний стан – 2010. / Аналітична записка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icps.com.ua>
3. Геоелекономічні сценарії розвитку і Україна: монографія / [М. З. Згуровський, Ю. М. Пахомов, А. С. Філіпенко та інші]. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 328 с.
4. Державна програма активізації розвитку економіки на 2013–2014 роки Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2013 р. № 187. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
5. Диверсифікація Російської економіки: современные проблемы и задачи // Сокращенный вариант доклада Минэкономразвития РФ, представленного на заседании Коллегии министерства // Вопросы экономики. – 2010. – № 12. – С. 4-22.
6. Кінзерський Ю. Цілі і завдання розвитку промисловості України на середньострокову перспективу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Economist/2010_6/15_17.pdf.
7. Павлюк К. В. Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави / К. В. Павлюк, С. М. Павлюк // Наукові праці КНТУ, Економічні науки. – 2010. – Вип. 17. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
8. Програма економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
9. Сприяння економічній диверсифікації в Україні: роль середовища, сприятливого для бізнесу, політики забезпечення кваліфікованими кадрами та стимулювання експорту. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ilo.org/public/english/region/europro/budapest/download/empl/skills_ukraine
10. Стиглиц Дж. Ю. Економіка державного сектора. / Стиглиц Дж. Ю. ; пер. с англ. – М. : Из-во МГУ: ИНФРА-М, 1997. – С. 18-20.
11. Структурні зміни та економічний розвиток України: [монографія] / [В. М. Геєць, Л. В. Шинкарук, Т. І. Артёмова, та ін.] ; за ред. Л. В. Шинкарук. – К. : Інститут економіки і прогнозування, 2011. – 696 с.
12. Структурні диспропорції в економіці України: аналітична записка. – Київ, 2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.kmu.gov.ua>.
13. Україна 2020. Стратегія національної модернізації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://www.polit.ua/documents/2010/02/26/stra2020.html>
14. Чухно А. А. Актуальні проблеми стратегії економічного і соціального розвитку на сучасному етапі / А. А. Чухно // Економіка України. – 2009. – № 4 (509). – С. 19.
15. Чухно А. А. Сучасна фінансово-економічна криза: природа, шляхи і методи подолання / А. А. Чухно // Економіка України. – 2010. – № 2 (579). – С. 8.
16. Чухно А. А. Сучасна фінансово-економічна криза: природа, шляхи і методи подолання / А. А. Чухно // Економіка України. – 2010. – № 1 (578). – С. 4.
17. Ясин Е. Структурный маневр и экономический рост / Е. Ясин // Вопросы экономики. – 2010. – № 8. – С. 4-30.

Полянская А. С.

Ивано-Франковский национальный технический университет нефти и газа

**СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ И ЗАДАНИЯ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ
СТРУКТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ В ПРОМЫШЛЕННОСТИ УКРАИНЫ:
СИТУАЦИОННЫЙ АСПЕКТ**

Резюме

В статье обобщенно ситуацию, которая формирует предпосылки осуществления структурных превращений в промышленности Украины. Обращено внимание на целесообразность применения ситуационного подхода к решению структурных проблем. Определены направления и пути структурных изменений.

Ключевые слова: промышленность, структурные изменения, ситуационный подход, направления и пути структурных преобразований.

Poljanska A. S.

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

**MODERN PROBLEMS AND TASKS OF STRUCTURAL
CHANGES REALIZATION IN THE INDUSTRY OF UKRAINE:
SITUATIONAL ASPECT**

Summary

In the article the situation which forms pre-conditions of realization of industry structural transformations in Ukraine is generalized. The attention is paid on the expedience of using of the situational approach to the solving of structural problems. The directions and ways of structural changes are determined.

Key words: industry, structural transformations, situational approach, directions and ways of structural changes.